

“น้ำมะพร้าวปลอม” สะเทือนห่วงโซ่อุตสาหกรรม

การแพร่ระบาดของผลิตภัณฑ์ “น้ำมะพร้าวปลอม” ในตลาดจีน ถือเป็นประเด็นที่กำลังถูกจับตามอง เนื่องจากผลิตภัณฑ์เหล่านี้ไม่ได้เป็น “น้ำมะพร้าวบริสุทธิ์ 100%” แต่ใช้กลยุทธ์ทางการตลาดทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดว่าเป็นสินค้าของแท้ โดยแหล่งข่าวในอุตสาหกรรมมะพร้าวเปิดเผยว่า โรงงานบางแห่งใช้วิธีการผลิตที่หลากหลาย เช่น นำกะทิมาผลิตเป็นสารสกัดเข้มข้น แล้วผสมกับน้ำมะพร้าวหรือน้ำดื่ม ใช้น้ำมะพร้าวสายพันธุ์ราคาถูกกว่าที่ระบุบนฉลาก หรือเติมส่วนผสมอื่นๆ เพื่อปรุงรสให้คล้ายกับน้ำมะพร้าวจริง

เมื่อผลิตเสร็จแล้ว สินค้าเหล่านี้จะถูกส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ รวมถึงประเทศจีน กระทั่งภาพลักษณ์ “น้ำมะพร้าวไทย” แม้ว่าหน่วยงานของจีนจะเริ่มเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบและปราบปรามสินค้าปลอม แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงสร้างแรงสั่นสะเทือนต่ออุตสาหกรรมมะพร้าวของไทย โดยเฉพาะในภาคการส่งออก เมื่อสินค้าเข้าสู่ช่องทางจำหน่ายในซูเปอร์มาร์เก็ตของประเทศจีน ผู้บริโภคส่วนใหญ่ไม่สามารถแยกแยะผู้ผลิตได้ สินค้าทุกชนิดมักถูกติดป้ายรวมว่า “น้ำมะพร้าวไทย” หากมีสินค้าคุณภาพต่ำหลุดเข้าสู่ตลาด ความเสียหายจึงตกอยู่กับภาพลักษณ์ของทั้งอุตสาหกรรมมะพร้าวไทยทั้งระบบ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญเตือนว่า หากตลาดปลายทางเริ่มมองว่าสินค้าจากไทยมีความเสี่ยงสูง อาจนำไปสู่มาตรการตรวจสอบที่เข้มงวดขึ้น หรือแม้แต่การจำกัดการนำเข้า ซึ่งจะกระทบผู้ส่งออกที่ดำเนินธุรกิจอย่างถูกต้องด้วย

โดยเมื่อเร็วๆ นี้ สื่อหลายแห่ง เช่น ซินจิงเป่า (Beijing News) และแพลตฟอร์มตรวจสอบสินค้าอย่าง Laoba Pingce (老爸评测) ได้เปิดเผยว่า ตลาดน้ำมะพร้าวมีปัญหาการปลอมปน เช่น การผสมน้ำเติมน้ำตาล หรือใส่สารแต่งกลิ่นมะพร้าว จากการส่งผลิตภัณฑ์ที่โฆษณาว่าเป็น “น้ำมะพร้าว 100%” ไปตรวจสอบพบว่า หลายแบรนด์มีการเติมน้ำจากภายนอกและน้ำตาลเพิ่มเข้าไป แม้จะเป็นแบรนด์ที่มีชื่อเสียงก็ตาม

จากรายงานของสื่อและความเคลื่อนไหวในอุตสาหกรรมช่วงที่ผ่านมา มีความเป็นไปได้สูงว่า “น้ำมะพร้าว” อาจกลายเป็นหนึ่งในประเด็นสำคัญที่รายการ งานวันคุ้มครองผู้บริโภค 315 “World Consumer Rights Day” ของจีนในปี 2026 จะให้ความสนใจในประเด็น น้ำมะพร้าวยอดนิยมหลายยี่ห้อ ถูกตรวจพบว่าการผสมปรุงแต่งด้วยเทคโนโลยี สร้างความเสียหายต่อผู้บริโภคอย่างมาก

โดยก่อนที่วันคุ้มครองสิทธิผู้บริโภคสากลจะมาถึงอย่างเป็นทางการ ผลิตภัณฑ์น้ำมะพร้าวที่ได้รับความนิยมในตลาดได้กลายเป็นประเด็นวิพากษ์วิจารณ์ จากรายงานข่าวพบว่าการตรวจพบ “น้ำมะพร้าว 100% หลายยี่ห้อ มีการเติมน้ำและน้ำตาล” ทำให้เกิดความกังวลทันทีว่า น้ำมะพร้าวที่ผู้บริโภคดื่มอยู่เป็นประจำ อาจเป็นเพียงผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการปรุงแต่งด้วยเทคโนโลยีเท่านั้น เนื่องจากผู้บริโภคคาดหวังว่าน้ำมะพร้าวเป็นเครื่องดื่มที่ “ธรรมชาติและดีต่อสุขภาพ” การปลอมปนเช่นนี้ จึงมีแนวโน้มกระตุ้นความไม่พอใจของผู้บริโภคในวงกว้าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของรายการ 315 ที่มุ่งเน้นการคุ้มครองสิทธิผู้บริโภค

จากข้อมูลการเปิดเผย พบว่า ตัวอย่างที่ถูกส่งตรวจประกอบด้วยน้ำมะพร้าวสดนิยมนำมาบรรจุในท้องตลาดจำนวน 4 ยี่ห้อ ซึ่งบางส่วนเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมบนสื่อออนไลน์ ผลการตรวจสอบพบว่า บางผลิตภัณฑ์มีการเติมน้ำจากแหล่งภายนอก ขณะที่บางผลิตภัณฑ์มีการผสมไซรัปที่มีมาจากแปง

ประเด็นสำคัญ คือ แม้ว่าจะมีการเติมน้ำผสมดังกล่าว แต่ผู้ผลิตกลับไม่ได้ระบุข้อมูลตามความเป็นจริงบนฉลากส่วนประกอบ โดยในฉลากกลับแสดงเพียงคำว่า “น้ำมะพร้าว” เท่านั้น และที่น่ากังวลยิ่งไปกว่านั้น คือ ผลิตภัณฑ์ที่ถูกตรวจพบที่มีการปลอมปนดังกล่าว ล้วนเป็นแบรนด์ชั้นนำของอุตสาหกรรมซึ่งหมายความว่า น้ำมะพร้าวที่ผู้บริโภคซื้อจากซูเปอร์มาร์เก็ตหรือร้านสะดวกซื้อในชีวิตประจำวัน อาจอยู่ในกลุ่มผลิตภัณฑ์ดังกล่าวด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ชาวเกี่ยวกับการ “เติมน้ำผสม” ในน้ำมะพร้าวไม่ใช่เรื่องใหม่ ผู้บริโภคจำนวนหนึ่งอาจสังเกตเห็นว่า ในการจำหน่ายผ่านช่องทางไลฟ์สตรีมหรือร้านค้าออนไลน์ มักมีการเสนอขายน้ำมะพร้าว “100%” ในราคาประมาณ 13.9 หยวนต่อหนึ่งลิตร (10 กล่อง) หรือบางครั้งมีการจัดโปรโมชั่นในซูเปอร์มาร์เก็ตในราคาประมาณ 9.9 หยวนต่อหนึ่งลิตร ทั้งที่สินค้าประเภทดังกล่าวกลับมียอดขายสูงถึงระดับหลักล้านหน่วย

ในอดีต ผู้บริโภคอาจมองว่าสินค้านี้มีความคุ้มค่า แต่เมื่อพิจารณาจากต้นทุนจริงแล้วราคาดังกล่าวกลับดูผิดปกติอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น หากพิจารณาจากมะพร้าวอ่อนสดหนึ่งผล ซึ่งมีราคาขายปลีกในซูเปอร์มาร์เก็ตอยู่ในช่วงประมาณ 8 - 15 หยวน ปริมาณน้ำมะพร้าวที่สามารถสกัดได้มีเพียงประมาณ 300 มิลลิลิตร ดังนั้น หากต้องการผลิตน้ำมะพร้าวบริสุทธิ์ 1 ลิตร จะต้องใช้มะพร้าวอย่างน้อย 3 - 4 ผลซึ่งเพียงต้นทุนวัตถุดิบก็อาจเกิน 30 หยวนแล้ว ยังไม่รวมค่าใช้จ่ายด้านการแปรรูป การฆ่าเชื้อ การขนส่งแบบควบคุมอุณหภูมิ และบรรจุภัณฑ์ เมื่อรวมต้นทุนทั้งหมดแล้ว ราคาจำหน่ายของน้ำมะพร้าว 1 ลิตร ควรอยู่ในช่วงประมาณ 20 - 35 หยวน ดังนั้น การจำหน่ายในราคาเพียง 9.9 หยวน จึงแทบเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐศาสตร์

คำถามสำคัญจึงเกิดขึ้นว่า ผู้ผลิตจะดำเนินธุรกิจโดยขาดทุนจริงหรือไม่ คำตอบโดยทั่วไปคือแทบเป็นไปได้ ผู้ผลิตบางรายจึงใช้วิธีผสมผสานน้ำมะพร้าวจากแหล่งต่างๆ เช่น น้ำมะพร้าวจากมะพร้าวแก่ที่นำเข้าจากอินโดนีเซียหรือเวียดนาม แล้วนำมาผสมกับน้ำมะพร้าวสด เพื่อลดต้นทุนการผลิต อีกวิธีหนึ่งคือการใช้ “น้ำมะพร้าวเข้มข้น” แล้วนำมาผสมกับน้ำเพื่อคืนสภาพเป็นเครื่องดื่ม อย่างไรก็ตาม หากมีการเติมน้ำเติมน้ำตาล หรือแต่งกลิ่นสังเคราะห์เพื่อเลียนแบบรสชาติของน้ำมะพร้าว แต่ยังคงระบุบนฉลากว่า “มีเพียงน้ำมะพร้าว” ก็อาจเข้าข่ายการโฆษณาเกินจริงหรือการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จแก่ผู้บริโภค

สถานการณ์ดังกล่าวทำให้ผู้บริโภคต้องพึ่งพาการตัดสินใจด้วยตนเองในการเลือกซื้อสินค้า โดยมักอาศัยปัจจัยต่างๆ เช่น ปริมาณยอดขาย ความสวยงามของบรรจุภัณฑ์ หรือชื่อเสียงของแบรนด์ อย่างไรก็ตาม แม้จะใช้เกณฑ์ดังกล่าว ผู้บริโภคก็อาจเผชิญความเสี่ยงในการซื้อสินค้าที่ไม่มีคุณภาพ

นอกจากนี้ “เทคโนโลยีผสมอาหารทำให้แยกของแทบไม่ออก” ปัจจุบันเทคโนโลยีการปรุงแต่งอาหารสามารถผลิตเครื่องดื่มที่มีรสชาติใกล้เคียงน้ำมะพร้าวจริงอย่างมาก จนผู้บริโภคทั่วไปแทบไม่สามารถแยกความแตกต่างได้จากการชิมเพียงอย่างเดียว การตรวจสอบความแท้จริงจึงต้องพึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีในห้องปฏิบัติการ

ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ปัจจุบันผลิตภัณฑ์น้ำมะพร้าวยังมีเพียง “มาตรฐานระดับสมาคมหรือมาตรฐานกลุ่ม” เท่านั้น และจีนยังไม่มีมาตรฐานแห่งชาติที่เป็นข้อบังคับเฉพาะสำหรับน้ำมะพร้าว และเทคโนโลยีการตรวจสอบยังมีข้อจำกัด ทำให้การกำกับดูแลพฤติกรรมปลอมปนทำได้ยาก ดังนั้น รายการ 315 ซึ่งเป็นเวทีสำคัญในการตรวจสอบระเบียบตลาด อาจใช้ประเด็นนี้เพื่อ ผลักดันการจัดทำมาตรฐานอุตสาหกรรมและเพิ่มความเข้มงวดในการกำกับดูแล

ในประเด็นการเลือกซื้อน้ำมะพร้าว ได้มีการให้ข้อเสนอแนะเบื้องต้น ได้แก่

1. ตรวจสอบฉลากส่วนประกอบ โดยควรมีเพียงคำว่า “น้ำมะพร้าว” เท่านั้น หากมีการระบุว่าเป็น “น้ำ” หรือ “น้ำมะพร้าวเข้มข้น” ควรหลีกเลี่ยง เนื่องจากผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นเครื่องดื่มที่ผ่านการคั้นสภาพจากน้ำมะพร้าวเข้มข้น
2. พิจารณาราคา หากน้ำมะพร้าว 1 ลิตร มีราคาต่ำกว่า 10 หยวน มีความเป็นไปได้สูงที่จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการผสมหรือปรุงแต่ง
3. เลือกผลิตภัณฑ์ที่เก็บรักษาในระบบแช่เย็นและมีอายุการเก็บรักษาสั้น เนื่องจากน้ำมะพร้าวบริสุทธิ์ที่ไม่ใช้สารเติมแต่งมักมีอายุการเก็บรักษาไม่นาน

อย่างไรก็ตาม การพึ่งพาการเลือกซื้อด้วยตนเองของผู้บริโภคเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอ การแก้ไขปัญหาในระยะยาวจำเป็นต้องอาศัยการกำกับดูแลจากหน่วยงานภาครัฐอย่างจริงจัง

สุดท้าย หลักการ “คุณภาพย่อมสัมพันธ์กับราคา” ยังคงเป็นความจริงอยู่เสมอ สินค้าที่มีราคาถูก ผิดปกติอาจแฝงความเสี่ยงทั้งด้านคุณภาพและความปลอดภัย ผู้บริโภคจึงควรใช้ความระมัดระวังในการเลือกซื้อสินค้า เพื่อปกป้องทั้งทรัพย์สินและสุขภาพของตนเองในระยะยาว

แปลและเรียบเรียงโดย สปช.ปักกิ่ง

แหล่งที่มา: <https://mp.weixin.qq.com/s/isD-B3cPWYK1O0g3UKSyJA>
https://mp.weixin.qq.com/s/slpCq_I_qBqUyPhWWROWRw

